

Către: Guvernul României

În atenția:

Domnului Sorin Grindeanu, Prim Ministru al României

Doamnei Olgața Vasilescu, Ministra Muncii și Justiției Sociale

Domnului Florin Iordache, Ministrul Justiției

Doamnei Carmen Dan, Ministra Afacerilor Interne

SCRISOARE DESCHISĂ

cu privire la adoptarea unor măsuri urgente pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice

Organizațiile neguvernamentale care alcătuiesc Rețeaua de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor (Rețeaua VIF), Rețeaua Rupem tăcerea despre violența sexuală și Coaliția pentru Egalitate de Gen salută prezența măsurilor din programul de guvernare al noului cabinet ce ținesc prevenirea și combaterea fenomenului violenței împotriva femeilor. Remarcăm ca pe un fapt pozitiv, încurajator, plasarea acestor măsuri în contextul promovării egalității de gen și asocierea cu măsurile anti-discriminare. Această perspectivă respectă abordarea Convenției de la Istanbul (Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice), care a intrat în vigoare în România începând cu data de 1 septembrie 2016.

Statisticile referitoare la cazurile de violență domestică și sexuală în România sunt îngrijorătoare și arată o creștere a numărului victimelor de la an la an (rapoartele Ministerului Public 2013, 2014, 2015). Cu toate acestea, sancționarea faptelor de violență domestică și violență sexuală a rămas foarte redusă. În 2013 și 2014 numai 2% din plângerile prealabile depuse la poliție de către victime ajung să fie judecate în instanță (Studiile naționale ale Rețelei pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, 2014 și 2015). Vă reamintim că:

- 1 din 4 femei din România a fost agresată fizic sau sexual de partenerul său cel puțin o dată în viață, iar 75% dintre aceste cazuri nu au fost raportate (studiul FRA, 2014¹)
- 600.000 de femei au fost la un moment dat victime ale violenței sexuale (studiul FRA, 2014²)

¹ Agenția UE pentru Drepturi Fundamentale, cercetarea "Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE – Rezultatele pe scurt", http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_ro.pdf

² Ibidem.

Rețeaua pentru
prevenirea și combaterea
violenței împotriva femeilor

**RUPEM TĂCEREA
DESPRE VIOLENȚA SEXUALĂ**

**COALIȚIA PENTRU EGALITATE DE
GEN**

- 27% din cazurile de omoruri înregistrate în 2015 au avut loc în familie (cf. datelor Ministerului Public)
- În anul 2014 s-au înregistrat 1.459 inculpați trimiși în judecată în cazuri de violență în familie, adică 2,9% din totalul celor trimiși în judecată. În anul 2015 s-au înregistrat 1.938 inculpați trimiși în judecată în cazuri de violență în familie, adică 3,2% din totalul celor trimiși în judecată.
- În ultimele 14 luni cel puțin două femei victime ale violenței domestice au fost ucise de agresorul lor deși aveau ordine de protecție în vigoare.
- În anul 2015 au fost înregistrate 15.933 de victime ale infracțiunii de lovire sau alte violențe în familie (Situția statistică a persoanelor și a infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie în anul 2015, IGPR)
- Din iulie 2012 (de la intrarea în vigoare a Legii 25/2012 pentru modificarea Legii 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței în familie) și până în aprilie 2015 au fost solicitate 7312 ordine de protecție din care au fost admise 3045 de cereri.
- Peste 90% din cererile de emitere a unui ordin de protecție în cazurile de violență domestică din ultimii doi ani sunt făcute de victime femei.

Un aspect îngrijorător se manifestă la nivel de atitudine a membrilor societății față de violența domestică și violența de gen. 55% dintre români consideră că actul sexual fără consimțământ este justificat în anumite situații și doar 22% dintre români sunt informați despre existența serviciilor pentru victimele violenței domestice (Eurobarometrul 449, 2016³). 33% dintre români sunt de părere că nu ar trebui să fie în afara legii controlul asupra partenerii/partenerului prin interzicerea contactării familiei sau prietenilor, prin privarea accesului la bani sau prin confiscarea telefonului mobil sau a documentelor oficiale (Eurobarometrul 449, 2016⁴).

Măsurile pentru prevenirea și combaterea violenței domestice din programul de guvernare includ acțiuni îndelung așteptate și urgent necesare cum este înființarea centrelor de criză pentru victimele violului și au o orientare generală corectă. Ele omit, totuși, armonizarea legislativă obligatorie cu prevederile Convenției de la Istanbul. **Armonizarea legislativă implică introducerea unor modificări de substanță precum ordinul de interdicție emis de poliție și sesizarea din oficiu a cazurilor de violență domestică, mai exact eliminarea obligației victimei de a face plângere prealabilă împotriva agresorului domestic.**

Rețeaua VIF a inițiat și sprijinit un dialog constant cu instituțiile Statului – Guvern, Parlament, parchete, judecătoria, CSM, IGPR și altele pentru a promova modificări legislative și programe guvernamentale în sprijinul femeilor victime ale violenței. Dorim să continuăm dialogul și

³ Special Eurobarometer 449: Gender-based violence ,
https://data.europa.eu/euodp/ro/data/dataset/S2115_85_3_449_ENG

⁴ ibidem

Rețeaua pentru
prevenirea și combaterea
violentei împotriva femeilor

**RUPEM TĂCEREA
DESPRE VIOLENȚA SEXUALĂ**

**COALITIA PENTRU EGALITATE DE
GEN**

parteneriatele în speranța că vom realiza cât mai repede cât mai multe dintre măsurile pe care le considerăm urgente în lupta împotriva violenței domestice și violenței de gen:

- **Aprobarea Programelor de Interes Național în domeniul violenței în familie și egalității de șanse.**

Ministerul Finanțelor, prin ministrul Anca Dragu, a respins alocările bugetare pentru aceste programe guvernamentale. În contextul în care Comisia Europeană dedică anul 2017 eliminării violenței împotriva femeilor este regretabil că nu s-au găsit bani de la bugetul de Stat în așa fel încât să putem începe să vorbim și în România despre o infrastructură de servicii funcțională în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

- **Armonizarea legislației din România cu prevederile Convenției de la Istanbul**

România a ratificat Convenția de la Istanbul în 23 mai 2016, iar Convenția a intrat în vigoare la 1 septembrie 2016, **dar nu există în prezent propunerea de lege de modificare pentru armonizare legislativă în Parlament**, deși organizațiile neguvernamentale au participat la grupuri de lucru și au contribuit la redactarea unei propuneri de lege.

- **Ordin de interdicție emis de polițist la constatarea faptei de violență în familie**

Ordinul de protecție prevăzut în legea 217 din 2003 republicată nu se poate emite în 24 de ore de la constatarea situației de criză. Durata medie de la momentul agresiunii până la depunerea la instanța de judecată a dosarului de solicitare de emitere a unui ordin de protecție este de 10 zile. Numărul total al omorurilor în 2015 în România a fost de 395 (din Raportul Ministerului Public pentru anul 2015). Din 395 de omoruri, 108 au avut loc în familie.

- **Monitorizarea agresorului față de care s-a emis un ordin de protecție și proceduri transparente ale poliției pentru prevenirea și combaterea violenței domestice**

Nu există proceduri de supraveghere a respectării ordinului de protecție. Conform legii, agresorul este judecat în stare de libertate pentru încălcarea ordinului de protecție. Singura modalitate de apărare a victimei față de agresorul care a încălcat un ordin de protecție este apelul la 112. Procedurile poliției pentru ordine publică nu sunt publice. Modul de lucru al poliției cu victimele violenței domestice diferă de la o unitate la alta. Prin adoptarea unor proceduri publice pentru lucrul cu victimele violenței în familie se vor respecta prevederile Directivei 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012.

- **Responsabilizarea agresorului**

50% dintre victimele violenței în familie își retrag plângerea prealabilă. 2% din plângerile prealabile se finalizează cu trimiterea în judecată. „Victimele criminalității ar trebui să fie protejate împotriva victimizării secundare și repetate, precum și împotriva intimidării și a răzbunării, să primească sprijin adecvat pentru a se facilita recuperarea lor și să beneficieze

Rețeaua pentru
prevenirea și combaterea
violentei împotriva femeilor

**COALIȚIA PENTRU EGALITATE DE
GEN**

de un acces suficient la justiție.” (DIRECTIVA 2012/29/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului)

- **Cel puțin 1 adăpost specializat pentru victimele violentei în familie în fiecare județ**

Există județe și sectoare ale Capitalei în care nu există deloc adăposturi, nici publice, nici private, pentru victimele violentei în familie: Caraș Severin, Călărași, Constanța, Mehedinți, Olt, Satu Mare, Sălaj, Tulcea, Timiș, Vrancea, Sector 2, Sector 4, Sector 6. În județele și sectoarele în care sunt disponibile servicii pentru victimele violentei în familie, centrele se confruntă cu sub-finanțarea cronică, lipsa de promovare la nivelul comunității astfel încât victimele să știe la cine să apeleze în caz de nevoie, precum și cu un număr limitat de locuri în adăposturi.

Ne exprimăm speranța că determinarea noilor parteneri de dialog este de a acționa urgent, rațional și eficient pentru rezolvarea cât mai multora dintre probleme pentru binele victimelor violentei domestice și violentei de gen. Noi, organizațiile nonguvernamentale active în combaterea violentei împotriva femeilor și a violentei domestice, ne oferim întreaga disponibilitate factorilor de decizie pentru a armoniza cadrul legislativ, a face eficientă implementarea legii și a îmbunătăți serviciile specializate oferite atât victimelor cât și agresorilor.

Semnatarele acestei scrisori deschise sunt:

- [Rețeaua pentru Prevenirea și Combaterea Violentei împotriva Femeilor](#)
- [Rețeaua Rupem tăcerea despre violența sexuală](#)
- [Coaliția pentru Egalitate de Gen](#)

Rețeaua pentru Prevenirea și Combaterea Violentei împotriva Femeilor, Rețeaua Rupem tăcerea despre violența sexuală și Coaliția pentru Egalitate de Gen sunt formate din:

- Asociația TRANSCENA, București
- Asociația Femeilor Împotriva Violentei ARTEMIS, Cluj-Napoca
- Fundația SENSIBLU, București
- Asociația GRADO – Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului, București
- Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate, București
- Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen, A.L.EG., Sibiu
- Asociația Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen: FILIA, București
- Asociația FRONT, București
- Asociația ANAIS, București

Rețeaua pentru
prevenirea și combaterea
violentei împotriva femeilor

**RUPEM TĂCEREA
DESPRE VIOLENȚA SEXUALĂ**

**COALIȚIA PENTRU EGALITATE DE
GEN**

- E-ROMNJA – Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome, București
- Institutul Est European pentru Sănătatea Reproducerii – IEESR, Tg Mureș
- Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară – CMSC, Iași
- PAS ALTERNATIV, Brașov
- Asociația pentru Promovarea Femeilor din România, Timișoara
- Societatea Doamnelor Bucovinene, Suceava
- Asociația ATENA DELPHI, Cluj-Napoca
- Asociația „Victorie Împotriva Violentei, Abuzului și Discriminării – V.I.V.A.D.“ Cluj-Napoca
- Asociația SEVA – Șanse egale – Valoare – Autoritate, Suceava
- Asociația SPICC – Solidaritate, Participare, Incluziune, Comunicare, Cooperare, Timișoara
- Asociația Quantic, București
- Asociația All for Family, Constanța
- Asociația Femeilor Universitare, București
- Asociația VIS, Constanța
- Psihosfera, Brașov
- Asociația ACTEDO
- Romanian Women’s Lobby
- Societatea de Analize Feministe – AnA
- Asociația PLURAL
- Asociația EMA
- Centrul de Studii în Idei Politice (CeSIP)